דף תרגול: הערכה חלופית בעידן ה-AI – מתוצר לתהליך

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות ההערכה המתמקדת בתהליך ולא רק בתוצר
- להבין את שלבי המשימה: שלבים, תיעוד, משוב ותיקון, רפלקציה
- להכיר את סולם AIAS וכלים נוספים ליישום בכיתה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת העקרונות

1. ב – התהליך שהתלמיד עובר ולא רק התוצר הסופי
2. א – לחלק את המשימה לשלבים עם בדיקה קצרה בכל שלב
3. ב – יומן תהליך, טיוטות ושיחות עם AI
4. ב – לבקש מהתלמיד להסביר את הבחירות שלו
5. ב – חמש רמות שמגדירות כמה שימוש ב-AI מותר במשימה
6. ג – יסודי א'-ו'

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – בעידן ה-AI התהליך חשוב לא פחות מהתוצר הסופי
2. נכון – כך נכתב באתר על שלב המשוב והתיקון
3. נכון – כדי לזהות שלבים קשים או ארוכים מדי
4. לא נכון – הסולם משותף לכל שכבות הגיל
5. נכון – כך מוצג באתר תחת 'משותף לכל השכבות'

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. נקודת עצירה
2. יומן תהליך
3. רפלקציה
4. AIAS
5. פרומפטים

חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

- 1 – ו (חלוקת המשימה לשלבים עם נקודות עצירה)
- 2 – ד (יומן תהליך, טיוטות ושיחות עם AI)
- 3 – ב (שיפור באמצע הדרך שנחשב חלק מהציון)
- 4 – ה (שיחה קצרה שבה התלמיד מסביר את בחירותיו)
- 5 – א (סולם המגדיר רמות שימוש מותרות ב-AI)
- 6 – ג (תבנית דיגיטלית שמלווה תלמידים במשימה)

חלק ה' – כתיבה ורפלקציה

1. כי קשה לדעת כמה מהתוצר נוצר בעזרת AI; התהליך מראה את ההבנה האמיתית של התלמיד

חלק ו' – יישום בכיתה

1. תשובה תכלול שלב מוגדר, מה נבדק בו ומי בודק (מורה או עמית)
2. שאלה פתוחה המזמינה הסבר על תהליך או בחירה, עם נימוק קצר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התייחסות לתהליך מול תוצר סופי
- הבנה שהבדיקה באמצע מונעת המשך בלי משוב
- דוגמה הגיונית התואמת לרמות הסולם

טיפים להפעלה:

- אפשר להעביר את הדף כתרגול עצמי לפני בניית משימה חדשה
- מומלץ לדון בתשובות הפתוחות בקבוצות קטנות של מורים
- ניתן להתאים את חלק ה'יישום בכיתה' לשכבת הגיל הספציפית שמלמדים

דף תרגול: הערכה חלופית בעידן ה-AI – מתוצר לתהליך

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הדף הזה עוזר למורים להבין איך לבדוק לא רק את העבודה המוגמרת של התלמיד, אלא גם איך הוא הגיע אליה.

📖 מילון קטן:

הערכה חלופית	דרך לבדוק למידה שאינה מבוססת רק על ציון בסוף
AIAS	סולם עם חמש רמות שמגדיר כמה מותר להשתמש בבינה מלאכותית במשימה
תיעוד	רישום של התהליך - טיוטות, שאלות ל-AI ותשובות
נקודת עצירה	בדיקה קצרה באמצע המשימה לפני שממשיכים הלאה
משוב ותיקון	הערות באמצע הדרך ושיפור העבודה בעקבותיהן
רפלקציה	חשיבה והסבר של התלמיד על הבחירות שעשה
בוט מלווה	תבנית דיגיטלית שמלווה תלמיד לאורך המשימה
יומן תהליך	כתיבה שוטפת של התלמיד על מה שעשה, שאל ושינה

1 חלק א' – הבנת העקרונות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. על מה שמים דגש בהערכה הזו?

א) ציון סופי בלבד ב) התהליך שהתלמיד עובר ולא רק התוצר הסופי

ג) מניעת שימוש בבינה מלאכותית ד) בחינות מסכמות ארוכות

2. מה המשמעות של 'נקודת עצירה'?

א) לחלק את המשימה לשלבים עם בדיקה קצרה בכל שלב ב) לתת לתלמיד לעבוד לבד עד הסוף

ג) לבדוק רק את התוצר הסופי ד) לבטל את כל המשוב באמצע

3. מה התלמיד רושם לאורך העבודה?

א) רק את התוצר הסופי ב) יומן תהליך, טיוטות ושיחות עם AI ג) ציון של המורה בלבד

ד) רשימת שמות חברים לקבוצה

4. למה שואלים את התלמיד על הבחירות שלו?

א) לבדוק כמה זמן עבד התלמיד ב) לבקש מהתלמיד להסביר את הבחירות שלו

ג) להעניק פרס לתלמיד המצטיין ד) לסיים את המשימה בלי משוב

5. מה בודק סולם AIAS?

א) רשימת ציונים ב) חמש רמות שמגדירות כמה שימוש ב-AI מותר במשימה ג) סוג של בוט מלווה

ד) כלי ליצירת מצגות

6. למי מתאים המאגר עם הציורים?

א) על-יסודי י'-י"ב ב) חטיבת ביניים ז'-ט' ג) יסודי א'-ו' ד) כל השכבות יחד

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	התוצר הסופי מספר את כל הסיפור של למידת התלמיד	☐	☐
2	השיפור שהתלמיד עושה בעקבות משוב הוא חלק מהציון	☐	☐
3	לפי הטיפ באתר, מומלץ שהמורה יבצע בעצמו את המשימה לפני שהיא מועברת לתלמידים	☐	☐
4	סולם AIAS עוסק רק בכיתות היסוד	☐	☐
5	בוט מלווה הוא כלי שנועד לעזור לתלמידים במהלך המשימה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. לא ממשיכים בלי _____ - בדיקה קצרה של המורה או של חבר

2. התלמיד מתעד את הדרך ב _____ : מה שאל, מה קיבל, מה בדק ומה שינה

3. בסוף המשימה מתקיימת _____ ושיחה קצרה עם התלמיד

4. סולם _____ מגדיר חמש רמות שימוש בבינה מלאכותית במשימה

5. ארגז הכלים באתר כולל 32 _____ לרגעים שונים ביום ההוראה

4 חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שלבים	___	**א.** סולם המגדיר רמות שימוש מותרות ב-AI
2. תיעוד	___	**ב.** שיפור באמצע הדרך שנחשב חלק מהציון
3. משוב ותיקון	___	**ג.** תבנית דיגיטלית שמלווה תלמידים במשימה
4. רפלקציה	___	**ד.** יומן תהליך, טיוטות ושיחות עם AI
5. AIAS	___	**ה.** שיחה קצרה שבה התלמיד מסביר את בחירותיו
6. בוט מלווה	___	**ו.** חלוקת המשימה לשלבים עם נקודות עצירה

5 חלק ה' – כתיבה ורפלקציה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע תוצר סופי לבדו אינו מספיק כדי להעריך למידה בעידן ה-AI

6 חלק ו' – יישום בכיתה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. תכננו שלב אחד של 'נקודת עצירה' למשימה בתחום ההוראה שלכם - מה תבדקו ואיך

2. כתבו שאלת רפלקציה אחת שתשאלו תלמיד בסוף משימה, ונמקו מדוע היא מתאימה

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין הערכה על תוצר להערכה על תהליך?

מה תפקיד נקודת העצירה במשימה?

תנו דוגמה אחת לשימוש בסולם AIAS בכיתה שלכם

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀